

اثر شرط ضمان امین در حقوق ایران و افغانستان

علی رضا اخلاقی^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی دانشگاه بین المللی اهل بیت(ع).

چکیده

بحث که در این مقاله دنبال می شود اینکه طرفین توافق می کنند که بر امین شرط ضمان کنند و او را مسئول تلف، نقص یا عیب وارده بر مال مورد امانت نمایند؛ در حقیقت طرفین از اصل عدم ضمان امین چشم پوشی می کنند. باین وصف، اثر که از این شرط به دست می آید جبران خساره توسط امین به طرق مختلف است. هرگاه در ضمن عقد امانی بر امین شرط ضمان شده باشد؛ در صورتیکه مال مورد امانت بدون تعدی و تفریط تلف، ناقص یا معیوب گردد، باید به این نکته اشاره کرد؛ ممکن است که طرفین در ضمن عقد توافق نمایند که در صورت تلف، یا حادث نقص و عیب، امین به چه میزان خساره پرداخت کند. چرا که مبنای مسئولیت امین قراردادی است و اصولاً شرایط قرارداد بر آن حاکم است. این توافق بر طبق ماده ۱۰ قانون مدنی ایران و ماده ۲۵ قانون قراردادهای تجارته و فروش اموال افغانستان معتبر و الزام آور می باشد. لکن در موارد که توافق نشده باشد، هرگاه مال مثلی تلف گردد، امین مکلف می شود که مثل مال را تأدیه کند. اگر مورد تلف، نقص و عیب مال قیمی باشد؛ و در ضمن عقد امانی شرط ضمان شده باشد در این صورت، قیمت مال مذکور بر امین بار می گردد.

واژه‌های کلیدی: امین، شرط ضمان، جبران خساره، عقود امانی.